

I. Խ.Ա.Հ.Մ. ԱՇԽԺՈՂ ԿՈՄԱՏԸ
Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.ԻՆ ՄԻԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

(ԸՆԿ. Շվեդիկի զեկուցման առթիվ)

II. ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁԻ ՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ
ԱՐՏԱԴՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳԾՈՎ
ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼԻՔ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

(ԸՆԿ. Շվեդիկի զեկուցման առթիվ)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ Հ.Ա.Մ.Խ.Ի

ՅԵԿԵԿԱՆ

1 9 3 4

ԽՍՀՄ ԱՇԽԱՏԱՆՈՒԹՅԱՆ Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ԻՆ ՄԻԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

(ԸՆԿ. ՇՎԵՐՆԻԿԻ զԵԿՈՍՄԱՆ առթիվ)

I

3-րդ պլենումը համաձայնեցրեց և տալիս ԽՍՀՄ Կենտգործ կոմիտեի, Ժողովուրդի և Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի նախագահության վորտմանը Խ.Ս.Հ.Մ. Աշխատողկոմատը ՀԱՄ ԿԽ-ին միացնելու և Աշխատողկոմատի ու նրա տեղական մարմինների ֆունկցիաներն արձմիտություններին հանձնելու մասին, վորպես վորջ բանվոր դասակարգի համար խոշորագույն նշանակություն ունեցող մի միջոցառում: Ձգտելով բարձացնել բանվորների բարեկեցությունը, մեր կուսակցությունն ու կառավարությունը սոցիալական ապահովագրություն և աշխատանքի պաշտպանություն գործն ամբողջապես և անմիջականորեն հանձնում են արձմիտություններին, մեր յերկրի այդ ամենամասնաչափական բանվորական կազմակերպություններին:

Այս վորոշումն անխուսափելիորեն բխում և սոցիալիստական շինարարության վորջ ընթացքից:

Սոցիալիստական տնտեսություն, բանվոր դասակարգի և արհեստակցական միությունների աճումն արմատական փոփոխություններ մտցրեց Աշխատողկոմատի մարմինների աշխատանքի մեջ:

Գործազրկության վերացումը և բանուժի կազմակերպված հավաքագրման գործի հանձնումը տնտեսական մարմիններին հանգեցրին այն բանին, վոր վերացան Աշխատողկոմատի նախկին ֆունկցիաներն աշխատանքի շուկայի կարգավորման և բանուժի բախման ընագավառում: Աշխատավարձի կարգավորումը, վորը չի կարող ամենասիրտ կերպով չկապվել աշխատանքի արտադրողականության հետ, կատարում են տնտեսական մարմինները և արձմիտությունները հավաքական պայմանագրերի հիման վրա:

Սոցիալական ապահովագրության հակաչափական չափով աճած գործը, ինչպես ցուցեց և տալիս անցած տարիների փորձը, դուրս և չեղել Աշխատողկոմատի և Սոցիալիստական բանվորների շրջանակներին:

11-269599p

Պրատորից Հ Մայիլուն

Պետական տպարան, գլավ. 9276, պատվ. 2545, տպագ 2000

Սոցիալական ապահովագրութիւնը դեռ լրիվ չընդգրծ չի կատարել դեպի արտագրութիւն, դեպի բանվորական կոն բետ կարիքները: Վոչ թե արտագրական, ալ տերրիտորիալ ոկղբունքով կառուցված Աշխտողկոմատի և Սոցապկետիորդի աշխատանքի պրակտիկայում չի առանձնացված արտագրութիւն առաջատար ճյուղերի, ձեռնարկութիւնների բանվորութիւն և առաջատար պրոֆեսիաների սպասարկումը: Դրա հետ միասին ապահովագրվածների նկատմամբ հավասարաբար մոտեցում ունենալու հետեւանքով՝ սիմուլյանտը, չվողը և գործալիքը սոցիալական ապահովագրութիւնը ապահովվում են առաջավոր հարվածային բանվորին ու հին կադրային բանվորին հավասար:

Սա ավելի քան անթույլատրելի չե ալժմ, յերբ սոցիալական ապահովագրութիւն ֆոնդերն անընդհատ աճելով հասել են վիթխարի գումարի—4 և կես միլիարդ ռուբլու և յերբ սոցիալական ապահովագրութիւնը մեր յերկրի բանվորի ընդհանուր նյութական բուշելում բռնել և ամենակարեւոր տեղերից մեկը:

Արհմիութիւնների մանրացումը, վորը կատարվեց ընկ. Ստալինի նախաձեռնութիւնը և Համ. Կ. (բ) Կ.Կ.Կ.-ի վորոշմամբ, ուժեղացրեց արհեստակցական միութիւնների մասնակցութիւնը սոցիալիստական շինարարութիւն մեջ և բարելավեց նրանց աշխատանքը բանվորական մասսաների նյութական, կուլտուրական և կենցաղային կարիքների սպասարկման բնագավառում: Արհմիութիւններն արտիճանաբար ավելի ու ավելի ընդարձակեցին իրենց գործունեութիւնը սոցիալական ապահովագրութիւն բնագավառում, ալլալիսով կլանելով Աշխտողկոմատի Սոցապկետիորդի ֆունկցիաները:

Համ. Կ. (բ) Կ.Կ.Կ.-ի և Հ.Ս.Մ.Կ.Խ.-ի Ե-րդ պլենումի վորոշմամբ կազմակարգված 11 ճյուղային սոցապգրամարկոններին իրենց արդարացրիլ են լիովին, բարելավելով արտագրութիւն առաջատար ճյուղերում աշխատող բանվորութիւն կարիքների սպասարկումը:

Արհեստակցական միութիւնները, 9-րդ համագումարի վորոշումների հիման վրա, ել ավելի ուժեղացրին իրենց մասնակցութիւնը բանվորական և աշխատավորական մասսաների սոցիալական ապահովագրման գործում:

Արհմիութիւնների բանվորական լայն մասսաներին ներգրավեցին սոցիալական ապահովագրութիւն իրականացմանը

վերահսկելու գործում և ստեղծեցին ապահովագրկան աշխատողների բաժնականին խոշոր պրոֆմիութենական ակտիվ:

ԽՍՀՄ Աշխտողկոմատը Հ.Ս.Մ.Կ.Խ.-ի հետ միացնելու վորոշումով ավարտվում է սոցիալական ապահովագրութիւն վերակառուցումը, վորն սկսվեց Հ.Ս.Մ.Կ.Խ.-ի Ե-րդ պլենումում: Սոցիալական ապահովագրութիւն ամբողջ ցանցի աշխատանքները վերից վար արմատապես բարելավելու, նրա աշխատանքը վերակառուցելու, նրան գործարաններին և խոշոր խորհատեսութիւններին մոտեցնելու, սոցիալական ապահովագրութիւն ցանցում աշխատող կադրերը լավացնելու և Սոցապի մարմինների աշխատանքի պրակտիկայում բյուրոկրատիզմը վճռականորեն արմատախիլ անելու ուղղութիւնը: Աշխտողկոմատն ու Սոցապի մարմիններն այժմ ամբողջապես և լիովին կլանված են Արհմիութիւնների մեջ, վորոնք համաձայն ալլ վորոշման սոցիալական ապահովագրութիւն գործի վերահսկելու դերից անցնում են նրան միջանկյան ղեկավարման դերին:

Անցյալ տարիների փորձը լիովին ապացուցեց, վոր կուսակցութիւն և նրա Կենտրոնական Կոմիտեյի ղեկավարութիւնը ջանքերով աշխրին և անշեղորեն կիրառելով կուսակցութիւն գիծը՝ արհմիութիւնները կարողացան ավելի սերտորեն կապվել մասսաների հետ և ապահովել բանվորների նյութական ու կուլտուր-կենցաղային շահերի լավագույն սպասարկումը, վորի հետեւանքով արհմիութիւններն ի վիճակի յեղան այժմ ամբողջապես իրենց վրա վեցնել մեր յերկրի բանվորութիւն և աշխատավորական մասսաների սոցիալական ապահովագրութիւն խոշորագույն գործը:

II

Աշխտողկոմատը ՀՍՄԿԽ-ին միացնելու և Աշխտողկոմատի ու Սոցապի մարմինների ֆունկցիաներն արհմիութիւններին փոխանցելու կապակցութիւնը վերջիններիս տրամադրութիւն տալ են անցնում նյութական վիթխարի միջոցներ: Սոցապի բյուջեն 1933 թ. աճել է մինչև 4 և կես միլիարդ ռուբլի, վորից ժամանակավոր անաշխատունակութիւն նպաստներն ու ապահովման լրացուցիչ միջոցները կազմում են 800 միլիոն ռուբլուց ավելի, կենսաթոշակները՝ ավելի քան 530 միլ. ռուբլի, ստանատորա-կուլտորտային բուժում, հանգստյան տներ և ալլն՝ ավելի քան 200 միլ. ռուբլի, բանվորական բնակարային շինարարութիւն 690

միլ. ռուբլի, կադրերի պատրաստումը և թողակներ 600 միլ. ռուբլ., մանկական հաստատությունների շինարարություն և պահպանում — 190 միլ. ռուբլ., գիշերիկ սնունդ — 35 միլիոն ռուբլ. և այլն:

Արհմիությունները պետք է արմատախիլ անեն ամեն տեսակ բյուրոկրատիզմը ու հավասարեցումը սոցիալական ապահովագրության մեջ: Նրանք պետք է սոցիալական ապահովագրությունը դարձնեն բանվորների նյութական գրգռության բարելավելու, աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնելու, աշխատանքային կարգապահությունն ամրացնելու և բանուժի հոսունությունը դեմ պայքարելու հզոր լծակ:

Այդ կենսագործելու համար պլենումը հանձնարարում է Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի նախագահությունը վերանայել սոցիալական ապահովագրության աշխատանքի վողջ պրակտիկան՝ հարվածել լիններին ու հին կադրային բանվորներին մատակարարման գործում առաջնություն տալու և չվորների, սիմուլյանտների ու գործալիքների դեմ պայքար տանելու ուղղությամբ:

Պլենումն առաջարկում է Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի նախագահությանը սոցմրցումն ու հարվածայնությունը քաջալերելու նպատակով՝ վերաձգակի և փոփոխություններ մտցնել սոցիալական ապահովագրության գործող որենսդրության մեջ: Ժամանակավոր անաշխատունակության համար տրվող նպաստների ու կենսաթոշակների չափը հաշվարկելիս, հաշվի առնել վաղ սխալն ընդհանուր արտադրական ստաժը, այլ և աշխատանքի տեվողությունը տվյալ ձեռնարկությունում: Սոցիալական ապահովագրության գծով կատարվող լուրաքանչյուր տեսակի վճարումների չափը հաշվարկելիս, հարվածայինն ու սոցմրցակիցը պետք է առավելագույն արտոնություններ վայելեն: Սոցիալական ապահովագրության գծով արհմիությունների կատարելիք աշխատանքի կենտրոնում պետք է լինի հոգատար վերաբերմունք դեպի արգ-Փինպլանների ու արտադրանքի նորմաների կատարման համար ակտիվ պայքարող բուվորները, պայքար չվորների, գործալիքների, գրգռողների դեմ՝ նրանց սոցիալական ապահովագրությունից ուղարկելու ամեն մի իրավունքից զրկելու միջոցով:

Պլենումը առաջարկում է Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի նախագահությանը՝ անաստորիաներ, կուրորտներ և հանգստյան տներ ուղարկել առաջին հերթին հարվածայիններին, ինչպես նաև արհմիության անդամ այն բանվոր-ծառայողներին, վորոնք ունեն տվյալ հիմնարկում աշխատանքի վաղ պակաս քան 2 տարվա ստաժ: Նմանապես Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի նախագահությունը պետք է սահմանի նա-

խապատվություն՝ մանկական մսուրները, հրապարակներն ու պիոներական ճամբարներն — ուղարկելու արհմիության այն անդամների լերեխաներին, վորոնք իրոք հարվածային են հանդիսանում:

Վերանայելով սոցիալական ապահովագրության կարգը, անհրաժեշտ է վճռական հարված հասցնել հոսունությանը բանվորների մեջ տվյալ ձեռնարկությունում լերեխատեվ աշխատանք կատարելու խթան ստեղծել:

Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի պլենումը հաստատապես համոզված է, վոր սոցիալական ապահովագրության կարգի այդպիսի վերանայումը, վորը յերևում է բանվոր դասակարգի և սոցիալիստական արդյունաբերության շահերից, ամբողջապես հավանություն կըստանա մեր լերեխի բանվորական մասսաների կողմից:

Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի պլենումը բանվոր-ծառայողների սոցիալական ապահովագրության անմիջական սպասարկումը (ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստներ, կենսաթոշակներ, կուրորտներ, հանգստյան տներ, մսուրներ և այլն) դնում է Միությունների ԿԿ-ների և նրանց տեղական մարմինների (մարզային բաժամունքների ու գործարկում տեվկոմների) վրա:

Սրան համապատասխան սոցիալական ապահովագրության ամբողջ գործը վերակառուցել ճյուղային, արտադրական սկզբունքով:

Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի ՊԼԵՆՈՒՄԸ ՎՈՐՈՇՈՒՄ Ե՝

1. Սոցիալական ապահովագրության ընդհանուր ղեկավարությունը, Սոցապի միասնական բյուջեյի հաստատումն ու սոցիալական ապահովագրության որենսդրության մշակումը դնել Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի վրա, վերանայելով սոցիալական ապահովագրության Համամիութենական Խորհուրդը:

2. Նկատի ունենալով, վոր արդյունաբերության առաջատար ճյուղերում ճյուղային գանձարկիների ստեղծումն ապահովել և արդյունաբերության տվյալ ճյուղերում աշխատող բանվորների կարիքները լավագույն սպասարկումը, պլենումը վորոշում է բոլոր միությունների ԿԿ-ներում կազմակերպել սոցիալական ապահովագրության գանձարկիներ:

3. Վերացնել Աշխտոլկոմատի սխտեմում միջնով այժմ գոյություն ունեցող տերրիտորիալ գանձարկիները (հանրապետական

յերկրային, մարդային, շրջանային) վորովհետեւ նրանք չեն բաւարարում ապահովագրվածների սպասարկումը կոնկրետ մոտեցում ունենալու պահանջները և չեն ապահովում բանվորների ախտի մասնակցութիւնը սոցապահովագրութեան գործում:

4. Յեկնելով հարվածային բանվորների արտադրական մեծ ստաժ ունեցող արհմիութեան անդամների առաջնահերթ ու լավագույն ապաստարկումից, և ծավալելով անխնայ պայքար չվճարող, դործաւիճների ու գափողների դեմ մղվելիք անխնայ պայքարից, դործարկումները գործող որենսդրութեան հիման վրա վորոշում են անաշխատունակութեան համար նստաստ ստանալու իրավունքը ու չափը, բանվորներին ուղարկում են հանգստյան տներն, սանատորիաներն ու կուրորտները, պահպանում և վարձում են տեղեր մսուրներում ու մանկապարտեզներում, տալիս են դիետիկ սննդի թուղթ լուծելուն, վորոշում են հղիութեան, ծննդաբերութեան, յերեխային կերակրելու համար լրացուցիչ ապահովում ստանալու իրավունքը:

5. Սոցիալի տեղական նշանակութիւն ունեցող բոլոր սանատորիաներն ու հանգստյան տներն իրենց ոժանդակ տնտեսութիւնների հետ միասին անցնում են յերկրային ու մարդային Արհմիութեան իրարմագրութեան տակ:

6. Սոցիալի այն կուրորտները, սանատորիաներն ու հանգստի տները, վորոնք ունեն համամիութենական նշանակութիւն, հանձնվում են Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ին:

Աշխատանքի պաշտպանութեան բնագավառում պլենումը հանձնարարում և Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի նախագահութեանը մշակել և կիրառել ձեռնարկութիւններում աշխատանքի պաշտպանութեան և անվտանգութեան տեխնիկայի գործի բարելավումն ապահովող մի շարք կոնկրետ ձեռնարկումներ:

Աշխատանքի պաշտպանութեան ու անվտանգութեան տեխնիկայի գործը լավ հիմքերի վրա դնելու և այդ գործն ալելի կոնկրետ ղեկավարման նպատակով պլենումը հանձնարարում և նախագահութեանը մշակել աշխատանքի պաշտպանութեան, անվտանգութեան, տեխնիկայի ու արդյունաբերական սանիտարիայի տեսչութեան աշխատանքին վերաբերող հարցը:

III

Արհմիութեանների վրա դրած խնդիրները կարող են կենսագործել միայն այն պայմանով, յեթե վճռական պայքար մղվի

այն բյուրոկրատական վերաբերմունքի դեմ, վորպեսին ցուցաբերում են աւանձին պրոֆկադմակերպութիւնները սոցիալական ապահովագրութեան և բանվորների աշխատանքի պաշտպանութեան գործի հանդեպ — բանվորական ամենալայն մասսաները ալելի մեծ չափով ներգրավեն պրոֆկադմակերպութիւնների ամենորայ աշխատանքի մեջ, ալելի սերտ կապ ստեղծվի մասսաների հետ և ամենազոն, ուշադիր վերաբերմունքը ցույց տրվի բանվորների կարիքներին ու դիմումներին:

Պլենումը պարտավորեցնում և բոլոր արհմիութեաններին պլենումի սույն վորոշումների բովանդակութիւնն ու նշանակութիւնը լայն կերպով պարզաբանել — բանվորական մասսաներին:

Պլենումը հանձնարարում և Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի նախագահութեանը մեկ ամսվա ընթացքում մշակել համապատասխան ձեռնարկումներ, վորոնք բղխեն Աշխտողկոմատը Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի հետ միացնելու և նրա ֆունկցիաների արհմիութեաններին հանձնելու վորոշումից:

Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի պլենումը համոզված և, վոր կուսակցութեան և կառավարութեան վորոշումը Աշխտողկոմատը Հ.Ա.Մ.Կ.Խ.-ի հետ միացնելու և սոցիալական ապահովագրութիւնը, աշխատանքի պաշտպանութիւնն ու անվտանգութեան տեխնիկայի ամբողջապես արհմիութեանների հանձնելու մասին՝ բանվորական լայն մասսաների մեջ խանդավառութեան նոր ալիք կառաջացնի, կուժեղացնի սոցիալական մրցումն ու հարվածայնութիւնը և ելալելի կերպարացնի արհմիութեանների դերն ու նշանակութիւնը, վորպես սոցիալիստական շինարարութեան շահերը պաշտպանող և բանվորների առորյա կարիքները հոգացող բանվորական ինքնուրույն կադմակերպութիւններն:

**ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁԻ ՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԳԾՈՎ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼԻՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔ-
ՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

(ԸՅԿ. Շվեդիայի գեկուցման առթիվ)

ՀԱՄԱՅՆՈՒԹՅԱՆ 3-րդ պլենումը նշում է խորհրդային թերութիւնների առկայութիւնն արհմիութիւնների աշխատանքում՝ աշխատավարձի գծով: Չնայած 9-րդ Համագումարի և Համկոմկուսի 1933թ. փետրվարի 5-ի վորդումներին՝ արհմիութիւնները դեռ չեն վերականգնել իրենց աշխատանքներն աշխատավարձի բնագավառում նոր խնդիրների ու կուսակցութեան վորդումների կապակցութեամբ և իրենց գծով չեն ձգտել, վորպեսզի աշխատավարձը դառնա աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման և աշխատանքային կարգապահութեան ամրացման հիմնական լծակը: Այս բոլորը ցույց են տալիս, վոր մինչև այժմ արհմիութեան կերպով թիւններում դեռ արմատախիլ չեն արված ոպորտունիստական տարրերը:

Արհմիութեան կերպով թիւնների մեծ մասի հիմնական բացն է հանդիպանում աշխատանքի թափթիվածութիւնը, ուղադրութեան ցրումը, չափազանց մեծ քանակութեամբ հարցեր լուծելու ցանկութիւնը, ուղադրութիւնը գլխավորի ու հիմնականի վրա կենտրոնացնելու, յուրաքանչյուր տվյալ մոմենտում ամենակարգի վոր ու հանգուցային հարցից կառչելու անկարողութեան մեջ: Իրա հետեւանքով աշխատավարձի խնդիրները հարկ յեղածին պես չեն մշակվում և մինչև վերջը չեն կենսագործվում: Միութիւնների կենտկոմների և մարզային բաժինների պրոֆ. աշխատողների մեծ մասը հարկ յեղածին պես ջգիտե գործարանի, ցեխի, բրդագործի, հանքահորի կյանքը, չգիտե առանձին բանվորների աշխատավարձը, արտադրանքի նորման, աշխատանքի արտադրողականութիւնը, չգիտե խոտանի և պարապուրդի պատճառները, այդ խնդիրներն ամենուրեք ուսումնասիրում է զբոսնելակալին: հաշվետվութիւնների գործարտեղկումների տեղեկագրերի և կամ

տնտմարմինների նյութերի հիման վրա: Նման «աշխատանքը» անխուսափելիորեն ծնում է թեթեւամտութիւն, ֆրադյորակա-նութիւն և ամենակոպիտ աչքակապութիւն:

Այս ամենը արդեւնք է այն բանի, վոր աշխատանքի դրամանյակային-ըլոնկրատական մեթոդների մակերկնային, վոչ կոնկրետ ղեկավարութիւն է ցուցաբերվում և արհմիութիւնների կենտկոմների, արհմիութեան ղեկների ու մարդկոմների աշխատակիցները զաստրոյային ձեւով են այցելում ձեռնարկութիւնները, դա հանգում է այն բանին, վոր չնայած մեծ քանակութեամբ ընդհանրացուցիչներն են այցելում ձեռնարկութիւնները, բայց միութեան անդամները, ինչպես նաև գործարկոմները, ցեխկոմները, հետեւաբար և ձեռնարկութիւնները նրանից իրական աշակցութիւն չեն ստանում:

Նույնպես շատ քիչ բացառութիւններով անբավարար է գործարկոմ տեղկոմների աշխատանքների դրութիւնը: Խոսքով կոչ անելով պայքարելու աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման, հավասարեցման վերացման համար, նրանք գործնականում չեն պայքարում աշխատավարձի բնագավառում գոլութիւն ունեցող խեղաթիւրումների դեմ, չեն կարողանում ձեռք բերել առաջատար պրոֆեսիաների բանվորների և արտադրողական մեջ աշխատող ճարտարագետ տեխնիկական աշխատավորների լավագոյն վարձատրութիւն: Գործարկոմ տեղկոմների ու ցեխկոմների նախագահները, վորպես կանոն, վոչ միայն չեն իմանում բրդագործների և առանձին բանվորների աշխատավարձի չափը, այլ և չգիտեն առանձին աշխատավարձն ու աշխատանքի արտադրողականութիւնն ըստ ցեխերի և ամբողջ գործարանի, չեն պայքարում վերացնելու խոտանի, պարապուրդի և արտադրանքի նորմաների թերակատարման պատճառները, չեն ստուգում բանվորների աշխատավարձի ու արտադրանքի հաշվարկումների ճշտութիւնը: Գործարկոմ-տեխնիկոմները դեռ չեն սովորել աշխատավարձից անցնել արտադրանքի նորմաների թերակատարման յուրաքանչյուր առանձին փաստը, ոգտագործել պայքարելու աշխատանքի լավագոյն կազմակերպման և արտադրողականութեան բարձրացման համար: Չեն կարողանում արհմիութիւնների արտադրական-մասսայական աշխատանքը տեղափոխել արտադրանքի նորմայի կատարման, տեխնիկայի յուրաքանչյուր և աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման համար մղվող պայքարի ճակատը:

Այս ամենն այդպես դատավորվել է միայն նրա համար, վոր գործարկումները դեռ չեն հրաժարվել, իսկ շատերն էլ չեն ցանկանում հրաժարվել աշխատանքի բյուրոկրատական ու գրասենյակային մեթոդներից և փոխանակ բանվորական ակտիվին իրենց աշխատանքի մեջ ներգրավելու, ստեղծել են մի ամբողջ շարք բաժիններ ու սեկտորներ՝ աշխատակիցների մեծածավալ հաստիկներով: Այդ տեղի չե ունենում նաև նրա համար, վոր գործարկումների նախադասները, փոխանակ սիստեմատիկ ամենորյա այցելություններ կատարելու դեպի ցեխերը, հանքահորերը, ճաշատանները, հանրակացարաններն ու բնակարանները, գերադասում են ժամանակն անցկացնել անհամար նիստերում ու խորհրդակցություններում:

Պլենումն արձանագրում է, վոր տնտմարմինների անբավարար դեկավարություն, միությունների կենտրոնների, նրանց մարզային բաժինների և գործարկումների անուշադիր ու վոչ քննադատական վերաբերմունքի հետևանքով, աշխատանքի չափավորման ու աշխատավարձի խնդիրներում տնտեսական և արհմիութենական կազմակերպությունները թույլ են տվել ամենակոպիտ խեղաթյուրումներ: Այդ խեղաթյուրումներն արտահայտվում են նույնանման աշխատանքների արտադրանքի նորմաների գնահատումների խալտարդետությունը, վերին աստիճանի բարդ ու մասնատված նորմաներ սահմանելով և չափավորման աշխատանքի տրակտիկայի անկայունությունը, վորն որինականացնում է պարապուրդն ու անկանոնությունները, պրոգրեսիվ վարձատվության հաշվարկման ծայր աստիճան բարդությունը:

Այս բոլորը հանգում է նորմաների սահմանման խնդրում չափազանց մեծ խճճվածության և այն բանին, վոր բանվորների խոշոր մեծամասնությունը չգիտե իր համար սահմանված նորմաներն ու գնահատումները, ծանոթ չեն աշխատավարձի վրա կատարվող վերադիրների պրոգրեսիվ վարձատրության ու պարգևատրումների պայմաններին ու լեղանակների և դրա հետեվանքով ել հնարավորություն չունի անձամբ հաշվելու և ստուգելու իր աշխատավարձի հաշվարկման ճշտությունը: Նման պայմաններում գործարքը կրում է ձեվական բնույթ և աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման խթան չի հանդիսանում:

ԱՍՀՄ ԺԿՍ-ն և Համ. Կ. (բ)ԿԿԿ-ի Դոնբասի վերաբերյալ այս կարելիոր ցուցմունքներն ամենատևտուալ նշանակություն ունեն և զգալի չափով պիտի վերադրել արդյունաբերության բոլոր

ձյուղերին ու արանսպորտին: Ծանր արդժողկոմատի արդյունաբերության մեջ հաշվվում է մոտ 3 միլիոն, իսկ Հադ. Ճան. Ժողկոմատի արդյունաբերության մեջ մոտ 2 և կես միլիոն արտադրանքի նորմաներ: Բանվորներին տրվող նորմաների մանրությունն այնտեղ է հասնում, վոր չափավորման են լենթարկում ամենաչնչին շարժումները հայրուր լերորդական բուպեներով և գնահատումները սահմանում են տասներյուրդական կուպեններով: Նույնը տեղի ունի նաև գոյություն ունեցող տարիֆային տեղիկագրերում. վորակավորումները մանրացված են մեծ մասամբ շատ քիչ կամ բոլորովին իրարից չտարբերվող հազարավոր պրոֆեսսիաների, վորը ծայր աստիճանի խճճվածություն և բարդություն է առաջանում բանվորների աշխատավարձը սահմանելիս՝ նրանց ըստ տարիֆային ցանցի բաժանելու ժամանակ:

Իրա հետ միասին, պլենումը նշում է մի շարք արհմիությունների աշխատանքներում գոյություն ունեցող «ձախ» ուղորտունիստական խեղաթյուրումները, վորոնք հանգում են այն բանին, վոր արհմիությունները փոխարինում են տնտմարմիններին, վիժեցնում միանձնյա դեկավարությունը և դրադվում վարչարարության վրա աշխատավարձի խնդիրներում: Պլենումը սխալ է համարում այն, լերը մի շարք արհկազմակերպություններ տընտմարմինների փոխարեն իրենց վրա լեն վերցնում տարիֆային ցանցի, կվալիֆիկացիոն տեղակագրերի մշակումը և արտադրանքի նորմաների ու գնահատումների սահմանումը (շոֆերների ԿԿ-ը):

Պլենումը նշում է տնտեսական և արհմիութենական կազմակերպությունների չափազանց թույլ աշխատանքն աշխատանքային կարգապահության ամրացման և բանվորական վայրում աշխատանքի կազմակերպման ասպարիղում, վորը տանում է գեպի բանվորական ժամերի խոշոր կորուստը:

Ուշացումները, ընդմիջումները, բացակայություններն ու աշխատանքը ժամանակից շուտ դադարեցնելը, հաճախ գրավում են բանվորական որվա մեծ մասը: Որինակ՝ քարտոշ Շատրովի ողակը «Երկտրոտայի» շինարարության վրա ապրելի 15-ի առավոտյան և կեսրից հետո աշխատանքից ուշանալու հետեվանքով չի աշխատել 3 ժամ: Ֆրունզելի անվան գործվածքային գործարանում յենթավարպետների ինքնագլուխ հանգստանալը հերթափոխության ընթացքում տեվում է մինչև 1 և կես ժամ:

Շինանյութերը ժամանակին չհասցնելը, նախադեբի բացա-

կառուցողներ, նարյաղներ և կարգադրութիւններ սպասելը, գործիքների հետեւից ման գալը, վարպետներին փնտրելը և այլն յերկարատեւ պարապուրդների պատճառ են հանդիսանում: Ուրիշակ՝ Դնեպրոպոլսինատի օճիկտրոստալիս և այլ շինարարութիւնների վրա նման պարապուրդները հազվագուշակ դեպքում ե, վոր կազմում են ամբողջ որվա 30 տոկոսից պակաս, յերբեմն հասնելով 60 տոկոսի և ավելի:

Միաւին վերցրած այդ յերկու պատճառների հետևանքը լինում է այն, վոր որիշակ՝ «Մոսխիմկոմբինատում» գործիքների վրա աշխատող բանվորների ոգտակար աշխատանքը բանվորական ամբողջ որվա ընթացքում, ինչպես ցույց են տալիս տոուգումները, մեկ բանվորի մոտ կազմում է միայն 2 ժամ, մյուսի մոտ — 3 ժամ 05 րոպե, և յերրորդի՝ — 2 ժամ 27 րոպե:

Պենումը նշում է, վոր արհիտոռուրդները չափազանց թույլ աշխատանք են կատարում վերահսկելու ՀԱՄԿԽ-ի և արմիութիւնների IX-րդ համագումարի այն վորոշումների կատարումը, վորոնք վերաբերվում են արմիութիւնների վերակառուցմանը՝ աշխատավարձի, աշխատանքի արտադրողականութիւնի բարձրացման և աշխատանքային կարգապահութիւնի ամրացման բնագիւղում:

ՀԱՄԿԽ-ի 3-րդ ՊԼԵՆՈՒՄԸ ՎՈՐՈՇՈՒՄ Ե.

1. Պարտավորեցնել բոլոր արմիութենական կազմակերպութիւններին՝ ծավալել բալլիվիկյան լայն ինքնաշնորհատութիւն արմիութենական կազմակերպութիւնների աշխատանքներում՝ թույլ աված վերոհիշյալ թերութիւնների շուրջը, վճռականորեն խփել աշխատանքի գրասենյակային բյուրոկրատական մեթոդներին, արմիութիւնները խճկված դասակարգային խորթ տարրերին, այլասերված և բանվորական մասսաներից կտրված ուղորդուներին, բոլոր այն պրոֆաշխատողներին, վորոնք ընդիմանում են կամ անընդունակ են գործնականում կիրառելու արմիութիւնների IX-րդ Համագումարի և ՀԱՄԿԽ-ի 1933թ. փետրվարի 5-ի վորոշումներն՝ աշխատավարձի, աշխատանքի արտադրողականութիւն, աշխդիսցիպիւնայի ամրացման բնակավաղում աշխատանքի բովանդակութիւնն ու մեթոդներն արմատապես վերակառուցելու մասին: Այդպիսի աշխատողներին քչելով պրոֆապարատից և հեռացնելով միութենական անդամներին շաքրերից:

2. Ակտիվ կերպով մասնակցելով աշխատավարձի պլանավոր-

ման ու կարգավորման գործին, արհկազմակերպութիւններն իրենց աշխատանքի ընթացքում պետք է հիմնական ուղարութիւն դարձնեն տնտկազմակերպութիւններին ոգնել, աշխատավարձն այնպես կազմակերպել, վոր նա գործնականում գաունս ճիմնական լծակ աշխատանքի կազմակերպման ու աշխատանքի բարձր արտադրողականութիւն համար մղվող պալքարում, ապահովի վարձատրութիւն սխտեմների և աշխատանքի չափավորման կարգավորումը, աշխատավարձի բնագավաղում գոյութիւն ունեցող խեղաթյուրումների ու հալասարեցման վճռական վերացումը, առաջատար պրոֆեսիաների և արտադրութիւնի մեջ աշխատող Ճ.Տ. աշխատավորների ավելի լավ վարձատրութիւնը, աշխատանքի վարձատրման ամենապարզ, յուրաքանչյուր բանվորի համար մատչելի ձևերի սահմանումը: Չխառնվելով այն ուղերատիվ ֆունկցիաներին, վոր ունեն տնտմարմիններն աշխատավարձի գծով, արհկազմակերպութիւնները պետք է սխտեմատիկորեն ուսումնասիրեն գոյութիւն ունեցող նորմաները, գնահատումները, չափավորման տեղեկագրերը, հսկողութիւն սահմաններն նրանց ճիշտ կիրառման վրա, վճռականորեն պալքարելով ազմինխտրացիայի կողմից աշխատավարձի խնդրում թույլ արվող բյուրոկրատական խեղաթյուրումների դեմ:

3). Նպատակ ունենալով վերացնել գործարկումների աշխատանքի ուղորդողական և գրասենյակային բյուրոկրատական մեթոդները՝ պլնումը պարտավորեցնում է գործարկումների ու ցիխլումների նախագահներին և մյուս ազատված աշխատողներին իրենց բանվորական որվա առաջին կեսն անպայման անցկացնել հանքանորկում, ցիխերում, պարբերաբար ստուգել հալվալին տեղեկագրերը և առանձին բանվորների աշխատավարձը, պարզել և ստուգել տեղերում բանվորների բողոքներն ու դիմումները, նորմալ աշխատանքի, արտադրանքի նորմաները և բանվորների աշխատավարձի բարձրացմանը խանգարող պատճառները, խոտանի, պարապուրդի. պատահարների պատճառները և անմիջապես ազմինխտրացիայի միջոցով միջոցներ ձեռք առնել անհարթութիւնները վերացնելու համար:

4) Արմիութիւնները չեն կատարի իրենց կարեւորագույն պարտականութիւններից մեկը, յեթե նրանք չձգտեն, վորպեղի յուրաքանչյուր բանվոր և յուրաքանչյուր բրիգադա պարզորոշ իմանա իր արտադրանքի նորման, գնահատումները, տարիֆային դրույքը և իր աշխատանքի վարձատրման սխտեմը, վորպես-

զի գործարքով աշխատող բանվորն ունենա պարզ պատկերացում իր աշխատավարձի մասին, վորը կավելացնի նրա շահագրգռվածությունը աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնելու ուղղությամբ:

Գործարկում-տեղեկումները պետք է ամեն կերպ հեշտացնեն բանվորի համար աշխատավարձը հաշվելու ձեւը, ձգտեն, վորպեսզի ցեխերում կախված լինեն հիմնական նորմաների ու զնահատումների աղյուսակները, ինչպես և նորմաները կատարող և գերակատարող առանձին բանվորների աշխատավարձի որինակելի հաշվարկումները և արտադրանքի աչնպիսի հաշվառում, վոր բանվորը, վորպես կանոն, կարողանա իմանալ հերթափոխության ընթացքում իր կատարած աշխատանքի արդյունքը:

5. Արձմիությունների աշխատանքներում հիմնական խնդիրը պետք է լինի պայքարել նորմայի համար, սոցմարցման ու հարվածախնդրության կազմակերպման համար, յուրաքանչյուր բանվորի արտադրանքի նորմայի կատարման և գերակատարման համար, խոտանի լրիվ վերացման և արտադրություն վորակի բարձրացման պայմանով: Միաժամանակ արձմիությունները պետք է վճռականորեն ձգտեն, վորպեսզի աղմինիստորացիան ստեղծի սահմանած արտադրանքի նորմաների լրիվ յուրացումն ապահովող անհրաժեշտ կազմակերպչական-և արտադրական տեխնիկական պայմաններ բանվորների համար: Սխտեմատիկորեն հետեվել արտադրողականության պլանի կատարումն ապահովող ձեռնարկումների կենսագործմանը:

6. Պայքարելով տեխնիկական չափավորման ամենալայն տարածման ու արմատացման և փորձնական-վիճակագրական նորմաները սխտեմատիկաբար տեխնիկապես հիմնավորված նորմաներով փոխարինելու համար, Պլենումը միաժամանակ վճռականորեն նախադրույացում է՝ բանվորներին չափազանց մանրացված, խճճված և անհասկնալի արտադրանքի նորմաներ տալու. մենչե-վիկյան-Ֆրասարական դիրքավորումից, այն չափավորողներից, վորոնք խճճում և խեղաթյուրում են չափավորման գործը չափազանց բարդ ֆորմուլաներով: Անհրաժեշտ և պարզեցնել տեխնիկական չափավորման աշխատանքը և դարձնել այն մատչելի ու հասկանալի վարպետների և բանվորների համար:

Պլենումն առաջարկում է բոլոր միությունների Կենսկոմիտեին միջոցներ ձեռք առնել, վորպեսզի տնտմարմինները մոտակա ամիսների ընթացքում վերանայեն աշխատանքի չափավորման

սխտեմները, նրանց մաքսիմալ չափով պարզեցնելու, արտադրանքի գործող նորմաների քանակը կրճատելու, նրանց մանրությունը վերացնելու՝ տիպային ու խոշորացված նորմաներ մտցնելու ուղղությամբ: Նորմաներն ու զնացուցակները, վորպես կանոն, պետք է տրվեն վոչ թե ժամերով ու րոպեներով, այլ նատուրալ արտահայտությամբ, (հատով, քաշով, ուղղով և կոպիկով): Պլենումը գտնում է միանգամայն անթույլատրելի ցեխային տեխպերսոնալի, մանավանդ վարպետների, կտրվածությունը չափավորման աշխատանքներից և առաջարկում է չափավորման գործն ամբողջապես լնթարկելու ցեխի պետին, նորմաներ ու զնահատումներ սահմանելու խնդրում չափավորողի աշխատանքին ակտիվ մասնակից դարձնելու վարպետին և ցեխի պետի: Թույլտվությամբ՝ նրան իրավունք տալու սահմանված նորմաներից առանձին շեղումներ կատարել: Նորմաներն ու զնահատումները պետք է տրվեն բանվորներին անմիջապես վարպետի կողմից: Արձմիությունները պետք է ամեն կերպ ոգնեն տնտմարմիններին չափավորման մարմինների և չափավորող կադրերի ընտրություն ու համալրման խնդրում, այդ աշխատանքներին ներգրավելով լավագույն հարվածայիններին:

7. Արձանագրելով նորմաների վերանայմանը լավագույն հարվածայիններին և հին վորակյալ բանվորներին մասնակից անելու դրական արդյունքները, Պլենումն անհրաժեշտ է գտնում ամբացնել ձեռնարկներում կոլպայմանագրային կամպանայի ընթացքում ստեղծված տեխնիկական չափավորման աշխատանքներին ոժանդակող բրիգադաներ, վորպես գործարկումներին ու ցեխկոմիտեին կից մշտական կամավոր, ակտիվ և կազմակերպել նման բրիգադաներ այն ցեխերում, վորտեղ նրանք գեռ գոյություն չունեն:

8. Աշխատանքի բարձր արտադրողականության համար մղվող պայքարում խոշոր նշանակություն ունի աշխատանքն ըստ վորակի և քանակի վարձատրելու խնդիրները՝ գործարքային, պրոգրեսիվ և պրիմիալ քաշալրող ձևերի կիրառման հիման վրա: Մինչդեռ արձմիութենական և տնտեսական մարմինները ցուցաբերելու են այդ սխտեմների թերագնահատում, իսկ մի շարք դեպքերում՝ բացահայտ խեղաթյուրում: 1933 թ. սկզբներին վոլջ արտադրության մեջ գործարքի ըդգրկումը կազմում է 66,3 տոկոս, իսկ առանձին ձյուղերում՝ այնքի քիչ: Գործարքի արմատացմանը ցուցաբերվող ձևական մոտեցումը ծնում է կեղծ գործարք: Գործարքային նարյադները լրացվում և զնահատվում են

11-263599p

աշխատանքն ավարտելուց հետո (Լյուբերիցկու գործարան, շոգե-
քարշերի ընթացիկ վերանորոգում), կատարած աշխատանքն
բնգումնում և առտնց չափելու, գործադրվում և աշխատանքի
դիտավորյալ վերագրում (Մետրոստրոյ): Գործարքի սխտեմի և
նրանով բանվորների հետ հաշվեհարդար կատարելը հաճախ կա-
ռուցված են լինում այնպես, վոր բանվորները վոչինչ չեն հաս-
կանում նրանից:

Պլենումն արձանագրում և բանվորների և Շ.Տ. աշխատավոր-
ների գոյություն ունեցող պրեմիալ սխտեմների մեջ պարզեա-
տրման շկալաների ու կոնֆիցենտների ծալրաստիճան բարդու-
թյունը հաշվարկների ու որնակների խճճվածությունը, վորոնք
գծվար ըմբռնելի յեն մինչև անգամ գրագետ ու հատուկ պա-
տրաստականության տեր աշխատողներին: Պլենումն առաջար-
կում և միությունների Կենտկոմներին միջոցներ ձեռք առնել
տնտմարմինների միջոցով այդ թերությունների վերացման և
աշխատանքի վարձատրության գործարքային ձեվի ավելի լայն
կիրառման համար:

9. Աշխատավարձի ու չափավորման բնագավառում գոյու-
թյուն ունեցող վերոհիշյալ թերություններն ավելի մեծ չափով
գոյություն ունեն խորհտնտեսությունների, ՄՏԿ-ների և ՄՏ ար-
հեստանոցների բանվորների ընդգրկող արհկազմակերպություն-
ների աշխատանքներում:

Տեխնիքական կուլտուրաներ մշակող (բամբակ, մետաքս և
այլն) խորհտնտեսություններում, ՄՏԿ-ներում և ՄՏ արհեստա-
նոցներում տարիֆային ռեֆորմը գործնականում կիրառվում և
անրավարար չափով, վորի հետեվանքով այդ ձեռնարկություն-
ների մեծ մասում գոյություն ունեն հավասարեցում, տարիֆա-
յին դիսցիպլինայի կոպիտ խախտումներ, վորոնք առաջ են
բերում աշխատավարձի ֆոնդերի գերածախս: Գործադրվում են
տարիֆային հին ցանցերը (Սորտսեմտրեստ):

Պլենումն առաջարկում և գյուղատնտեսական աշխատողների
միությունների բոլոր կազմակերպություններին և պրոֆխոր-
հուրդներին, ճիշտ այնպես, ինչպես արդյունաբերության մեջ,
միջոցներ ձեռք առնել տնտմարմինների միջոցով սահմանելու
բանվորներին մատչելի աշխատանքի վարձատրության սխտեմ-
ներ, ավարտելու տարիֆային ռեֆորմը, գրա հիման վրա վերաց-
նելու աշխատավարձի հավասարեցումը, պարզեցնելու չափավոր-
ված աշխատանքը, մորելիզացիայի յենթարկելով բանվորական

մասսաներին, պայքարելու աշխատունքի արտադրողականության
բարձրացման (բարձր բերքատվության), բերքահավաքի կամ-
պանիայի ժամանակին կազմակերպման և արտադրանքի հանգ-
ման խնդրում խորհտնտեսությունների և կոլտնտեսությունների
կողմից պրոլետարական պետության առաջ հանձն առած պար-
տավորությունների կատարման համար:

10. Համարելով միանգամայն անրավարար արհկազմակեր-
պությունների աշխատանքն աշխդիսցիպլինայի բնագավառում,
պլենումը պարտավորեցնում և բոլոր արհկազմակերպություննե-
րին, մանավանդ գործարկում-տեղկումներն, հիմնովին փոխել
իրենց վերաբերմունքը դեպի այդ կարեվորագույն հարցը, գործ-
նականում ձեռք բերել յուրաքանչյուր աշխատողի կողմից իր
պարտականությունների բարեխիղճ կատարում, հոգատար վերա-
բերմունքը դեպի հումուլթն ու սարքավորումը, ժամանակին
ներկայանալը աշխատանքի, աշխդիսցիպլինայի ամրացումը աշ-
խատանքի վայրում՝ ինչպես աղմինիստրացիայի միջոցով,
նույնպես և կուլտուրական ու հասարակական ներգործության
ձանապարհով՝ ակումբներ, կարմիր անկյուններ, Գիչ-ներ,
ընկերական դատարաններ: Պլենումն առաջարկում և արհկազ-
մակերպություններին վոչ թե խոսքով, այլ գործով անխնա
պայքարել բանվորական ժամանակի վատնողների, չվորների,
ժուլլերի, արտադրությունը կազմալուծող լոդերի դեմ, մորելի-
զացիայի յենթարկելով քաղաքական, դադափարական և տնտե-
սական ներգործության բոլոր լծակները (հասարակական բոյկոտ,
հեռացում միությունից և այլն), ապահովելու ԽՍՀՄ-ի ԿԳՀ-ի և
ՓԿԽ-ի 1932 թ. նոյեմբերի 15-ի գործալքման վերաբերյալ դեկ-
րատի հաստատուն կիրառումը:

11 Պլենումը պարտավորեցնում և բոլոր արհկազմակերպու-
թյուններին, հատկապես ՃՏՄ-ներին, ամեն կերպ աշխատել, վոր
ՃՏ աշխատողները հիմնարկներից արտադրություն փոխադրվեն,
լայն կերպով պարզաբանելով նրանց այդ գործի քաղաքական և
տնտեսական նշանակությունը, այդ տեղափոխումը շահագործելու
համար արտադրության մեջ աշխատող ՃՏ աշխատավորներին, գրա-
սենյակում աշխատողների համեմատությամբ, ապահովելով ավելի
բարձր վարձատրությամբ, գերազանց մատակարարմամբ և բնա-
կարանով:

12. Ֆուրաքանքյուր բրիգադի, առանձին բանվորի ու ՃՏ
աշխատավորի աշխատավարձի կոնկրետ դիֆերենցիալ մոտեցում

ունենալու խնդիրները պահանջում են բոլոր արհեստագործական-թղթակցներից ճշտվել կերպով դիտենալ և աշխատավարձի խնդիրները, տարիֆային ցանցերն, կվալիֆիկացիոն տեղեկագրերը, կտրողանալ գլուխ հանել տեխնիքական նորմաներից:

Պլենումն առաջարկում է բոլոր արհեստագործական-թղթակցներին աշխատավարձի և տեխնիկական խնդիրներում վերապատ-բաստվել միությունների կենտկոմների, մարզային արհտորդ-ների, միությունների մարդկոմների, գործարկում-տեղկոմների աշխատակիցներին և արհակալին՝ նրանց գիտելիքները բարձ-րացնելու նպատակով:

13. Արդյունաբերական աշխատանքի նոր պայմաններին կապակցությամբ, գտնել անհրաժեշտ ՄՍՀՄ Ժկի-ի և Համ. Կ. (բ) ԿԿԿ-ի արտադրական խորհրդակցությունների գծով դիրեկտորի ոգնականի պաշտոնը՝ վերացնելու մասին ունեցած վորոշումը տարածել արդյունաբերության մնացած ճյուղերի վրա, մասա-յական — արտադրական աշխատանքների վորջ ղեկավարությունը կենտրոնացնելով գործարկումներում ու ցեխկոմներում, աշխատա-վարձի խնդիրներին և մասսայական-արտադրական աշխատանք-ների անմիջական ղեկավարությունը դնելով գործարտեղկոմների նախագահների վրա:

Ցեխային, բրիգադային և պրոֆեսիաների արտադրական խորհրդակցություններում պետք է լսվեն առանձին բանվորների ղեկուցումները արտադրանքի նորմաների կատարման ու նոր սարքավորման տեխնիկան յուրացնելու մասին:

14. Պլենումը պարտավորեցնում է արհտորդներին կարգա-վորել սխտեմատիկ կոնտրոլը, իրական ղեկավարությունն ու ոգնությունը արտադրական միությունների աշխատանքներն աշ-խատավարձի բնագավառում վերակառուցելու և աշխատավարձի արտադրողականության բարձրացման ու աշխույժացիլինայի ամ-բացման գծով միությունների կատարելիք աշխատանքի մասին ՀԱՄԿԿ-ի 3-րդ պլենումի վորոշումը կատարելու ապարեզում: Միությունների կենտկոմները, արհտորդներն ու մարդկոմները պետք է ամբողջովին լսվեն գործարկում-տեղկոմների աշխատանք-ների անմիջական, կոնկրետ ու ոպերատիվ ղեկավարությանը, հառուկ ուղադրություն դարձնելով գործարանում, ցեխում հա-ջողորում և արխմբակում գործարկումներին իրական և ամե-նորյա ոգնություն ցույց տալու խնդիրներին վրա: Միությունների կենտկոմներն ու մարզային բաժինները պետք է ապահովեն գոր-

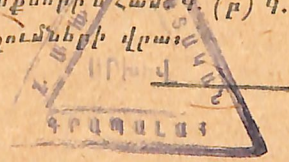
ծարկում-տեղկոմների, ցեխային և հանքահորային կոմիտեների ամբացումը լավագույն աշխատավորներով:

15. Արձանագրելով արհեստագործական-թղթակցների անուշադիր վերարեմունքի հետեվանքով մի շարք ձեռնարկություններում առաջացած կեղծ հարվածաչափությունն ու աչքակապությունը, պլենումը մասնանշում է բոլոր արհեստագործական-թղթակցներին, վոր կարող է հարվածային համարվել միայն այն բանվորը, վորը կատարում է գերակատարում է իր նորմաները, պայքարում է տեխնիկայի լրիվ տիրապետման, խուտանի վերացման ու արտադ-րանքի վորակի բարձրացման համար և իր լավ աշխատանքով որինակ է ծառայում մնացած բանվորներին: Յուրաքանչյուր գործարանային, ցեխային և հանքահորային կոմիտե պետք է ճանաչի իր լավագույն հարվածայիններին, նրանց կոնկրետ ոժանդակություն ցույց տա տեխնիկայի տիրապետման և արդ-ֆինպլանների կատարման համար մղվող պայքարում, լավագույն հարվածայինների և հարվածային ու անտաշավարկային բրիգադ-աների վորձը տարածելով ալլ արտադրական բնագավառների վրա և ապահովելով հարվածայինների նյութական կենցաղային և կուլտուրական գերազանց սպասարկումը:

* * *

Հաստատելով, վոր կոլեկտիվ պայմանագիրը հանդիսանում է արհմիությունների աշխատանքների հիմքը ձեռնարկությունում, Պլենումն ընդգծում է, վոր կոլպայմանագիրը միայն այն դեպ-քում կկատարի իր դերը վորպես աշխատանքի արտադրողակա-նությունը բաժրացնող, ինքնարժեքի իջեցնող և արտադրանքի վորակը լավացնող, աշխատավարձը ճիշտ կարգավորող և բան-վորների նյութական ու կուլտուր-կենցաղային սպասարկումը բարելավող լծակ, չերբ արհմիություններն ապահովեն նրա սխտեմատիկ ու ամենորյա կենսագործումը:

Պլենումը կոչ է անում բոլոր արհմիություններին՝ բազիլի-կորեն մոբիլացիայի լենթակիլ բանվորական լայն մասսաներին 2-րդ հնգամյակի առաջին տարվա ժողովրդական տնտեսության պլանը հաջող կատարելու համար, հիմնվելով ընկ. Ստալինի պատմա-կան 6 ցուցմունքների և Համ. Կ. (բ) Կ. ԿԿ-ի ու ԿՎՀ-ի հուլիսյան պլենումի վորոշումների վրա:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0936026

1934p. 137

11

26959